

CATALUNYA SOCIAL

Any VIII. Núm 345

Un any, 10 ptes. — Núm. solt, 20 cts.

7 Gener de 1928

PUBLICACIÓ
SETMANAL

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
DURAN I BAS, 11 - BARCELONA

APARTAT 1036
TELÉF. 1171 A

La premsa comarcana

Tenim en nostra terra un bé de Déu de premsa comarcana. Els diaris, setmanaris, portaveus de tota mena de bons propòsits, i cal dir que quasibé sempre reïxen amb els mateixos. Certament és una veritat el dir que la premsa nostrada, de fora de ciutat, fa goig de debò. Es publiquen arreu de Catalunya periòdics que honoren la premsa i que no desdirien, segurament, de figurar en el rengle de periòdics barcelonins. I en el ram de revistes, trobem exemplars exquisits, veritablement artístics, entre els forans.

I ço que és més notable no és pas solament la qualitat, sinó fins i tot el nombre. Dificilment trobariem ciutat de segon ordre que no comptés amb un parell o tres de diaris i amb altres tantes revistes periòdiques. El problema econòmic no és pas resolt sempre en sentit favorable en els mateixos; però arreu hi ha homes que s'honoren protegint la premsa, i aquesta, amb menys o més dificultats, va superant tota dificultat.

* * *

Ara bé, ¿constitueix o no un bé aquesta multiplicació de la premsa comarcal? ¿Ens ha de semblar bé pels efectes de la cultura nostrada i de la formació d'idearis aquest incessant creixement dels periòdics forans?

Heus ací un problema difícil de resoldre i sobre el qual no ens atreviríem a dir un mot definitiu. Com tots els problemes socials, compta amb caïres simpàtics i amb altres que no ho són tant. Des del punt de mira de la informació, no ens interessa el problema. Al cap i a la fi no és aquest el nostre camp; i si ho fos, entendríem que no hi ha perill mai de què la premsa comarcana, amb tots els mitjans informatius de què pot disposar, desbanqui la gran premsa de ciutat.

Però en el món dels ideals i de la cultura, produeix o no bé aquesta multiplicitat extraordinària de premsa de les comarques? No podríem pas blasmar de la mateixa en termes generals. En els pe-

riòdics locals hom troba aportacions valuosíssimes, de preu molt alt, constituint aportacions al fons comú de la cultura general.

Unicament en el cas que la premsa comarcal portés a l'exacerbació l'esperit local (com passa mantant vegada) produint un localisme petit, minso, anacrònic, hauríem de concloure que la premsa local empeteix l'esperit, el fa presoner de localismes avui incompatibles amb el ritme del món. I solament llavors produiria dany a la cultura general i als ideals comuns.

No és pas aquest, generalment, el cas de la premsa de la nostra terra. Generalment la mateixa procura entroncar les seves activitats en la premsa de la ciutat, i, tot i respirant un xic l'esperit local, procura no deixar-se dominar pel mateix i contribuir al progrés espiritual comú. Solament així pot fer-se obra gran i encertada.

El poder creure que dins de cada ciutat hi ha d'haver premsa per a tot matís, premsa que orienti, independent de la premsa general, podria constituir una equivocació greu; podria portar a un fraccionament d'activitats espirituals, a una disgregació de forces, a un individualisme (encara que fos a base col·lectiva, l'individualisme més perillós) eixorc.

La premsa comarcal, si vol complir amb la seva missió veritable, deu restar acoblada a la premsa general, no en el sentit de subordinació, sinó en el de cooperació. Dins de la segona trobarà sempre la primera el matís que cerqui trobar; i en aquest matís pot produir-se i treballar dins la localitat, dins l'àrea que prèviament s'hagi assenyalat, sens perjudici de preocupar-se també dels problemes locals des del punt de mira dels problemes generals.

Benvinguda sigui aquesta esponerosa florida de premsa comarcal. Però la responsabilitat que tots, en molt o en poc, tenim dins els problemes de l'espiritualitat nostrada, fa que a tots ens convingui mantenir la premsa comarcana en el seu veritable paper.

Monologant

II i ÚLTIM

La conclusió que semblava deduir-se del monòleg que inserírem en el passat número degué semblar d'un caire excessivament individualista al mateix que va consignar el monòleg en el manuscrit, per tant com a continuació i separat per un bon blanc de paper va completar el seu pensament amb les següents expressions:

"Ha passat una setmana justa d'ençà de les darreres paraules que vaig escriure en aquest paper. Avui diumenge, recordant-me del propòsit de començar per millorar-me a mi mateix de bell començament, he acudit a la tertúlia amb els meus companys una hora més tard. El sacrifici no és que diguem molt gros, però potser em servirà per a entrenar-m'hi.

"Per a ésser curt i no desfigurar amb xerrameca el pensament, he llegit allò que vaig escriure el passat diumenge. M'escoltaven amb els punys closos i els ulls irats. En havent acabat em van assaltar tots alhora més amb increpacions que amb raons. M'han tatxat d'*individualista* amb igual furor que si m'haguessin dit *criminal*; m'han qualificat d'*antiquat* amb un èmfasi com si em volguessin dir *ignorant*; m'han motejat d'*antisocial* amb igual energia que si m'increpessin de blasfem.

"Jo m'he defensat com un gat de panxa enlaire, he exagerat els meus punts de vista i, posant-me, com se sol fer en les disputes, en terreny fals, gairebé he fet que tinguessin raó.

"La sessió s'ha alçat a l'hora de consuetud.

"Tanmateix amb la ploma als dits i a la claror del quinqué un hom se sent més encalmat i més serè. Cap dels meus companys anava, allò que es diu, mal orientat i bé podíem partir la diferència sens partir pel mig la raó.

"Ben mirat el que jo havia vist clar era que la meva acció social havia de començar pel millorament individual, no pas que aqueixa actuació, diguem-li individual, hagués d'ésser exclusivament individual.

"I és el cas que, d'exclusivament individual no ho fóra encara que egoistament m'ho proposés, car no sé si hi ha cap cosa més social que el bon exemple. També puc donar per cosa ben certa que la virtut, ni que sigui una cosa amagada dins el cor, traspuja les paraules i per tota llei de relació social i es fa social per la seva naturalesa encara que no s'ho digui.

"Mes, àdhuc prescindint d'aquestes consideracions, ¿no caldrà donar un cop de mà al monument de la societat? ¿No tenim a la nostra mà algun manubri on agafar-nos en el qual la nostra acció no sigui estèril?

"Instintivament, miro de sortir de mi mateix, miro de dissipar-me una mica, giro els ulls vers la porta de l'habitació on estic assegut i escrivint. La porta és ajustada, però a l'altre costat no hi ha pas una quietud ni una solitud completa. Si jo em pensava ésser sol era perquè tenia els sentits closos. I

què haig d'estar sol! Sento la veu de la muller i la de les filles i la dels fills grans i la del més petit. Jo no me n'havia adonat de tota aquesta saragata. I allà més lluny sento cantar les minyones de servei. I allà baix sento espetegar els tions de la llar i al seu voltant en animada conversa els mossos i masovers.

"Jo no puc dir que tota aquesta gent siguin meus, però que jo sóc d'ells, que jo no tinc dret a tancar-me dins de mi, sinó que em dec a aquests que em rodegen, com ho podré negar? Són la meva família, són la meva casa, anys ha que vivim sota la mateixa teulada, tots esperen el seu pa de les meves iniciatives, i això vol dir que ens partim un mateix pa, tots estan posats sota el meu govern.

"A casa sóc com un rei. A Europa no hi ha ara com ara gaires dinasties de reis més antigues que la meva casa. Tinc a casa un poder efectiu, per a fer a tots ells bé i per a fer-los bons. Totes les rodes que jo empenyo fora de casa no rutllen, com si el meu esforç fos de cap valor, però la meva casa segueix una sola indicació de la meva mirada; la meva veu fora de casa és la veu del que clama en el desert, a casa la meva veu és escoltada i obeïda; de la meva persona fora de casa no en fa cas ningú, a casa meva em coneix i en fa cas tothom; jo rigui o plori, fora de casa tot fa el seu camí i ningú se n'adona, a casa meva tothom participa de la meva rialla o del meu plor. No són molts estesos els meus dominis, però no poden ésser més pregonos: arriben fins els cors. Bé tinc de portar aquest ceptre que em pertoca amb dignitat i fer-ne ús pel bé dels que m'estan encomanats.

"I més enllà hi ha món encara? Encara hi ha món, però la meva acció directa s'esfuma ràpidament i ve a ésser no-res molt aviat si m'aparto del petit cercle on Déu m'ha posat.

"Ara em ve al pensament la llei del quadrat de les distàncies. Respecte d'allò que està apartat de mi com a tu la meva acció és poderosa com deu; respecte d'allò que està apartat de mi com a dos la meva acció no és més que com a un quart; respecte allò que està lluny de mi com a deu la meva acció no té altre valor que com a un centèssim que vol dir res.

"Aviat no em queda altra acció útil que encomanar a Déu totes les coses que són lluny de mi, a fi que les governi i les encarrili de conformitat amb el seu voler."

El manuscrit trobat a la pastera del Mas de la Sabina acaba aquí. Fóra curiós de saber si l'opinió d'aquell hereu va evolucionar més enllà. Qui sap! L'home té una mena de neguit que no s'acaba mai.

Però tal com l'hem transcrit al paper no deixa d'incloure tot un programa.

És inútil tota acció de perfeccionament que no comenci per un mateix.

Fora d'un mateix la màxima eficàcia la tindrà tota acció feta dintre de la família.

Jacques Maritain

I

Entre els moderns escriptors catòlics francesos, que constitueixen avui una de les manifestacions més florides de la vida intel·lectual del país veí, figura aquest gran Maritain. Jove encara, arribà a les platges de la veritat religiosa i filosòfica, procedent del camp bergsonià, ja que havia estat un dels deixebles més aprofitats de l'insigne filòsof professor del Col·legi de França, fins al punt que una de les millors crítiques que s'hauran fet de la tasca filosòfica seva, ha sortit de la ploma de Maritain en el seu claríssim llibre que s'intitula *La philosophie bergsonnienne*, en el qual són exposades doctrines i crítiques del mestre, des del punt d'obir catòlic.

Un cop en nostre camp, Maritain donà una abraçada solemne, que jamai s'ha desfet, a la filosofia més ferma entre les nostres, allistant-se entre els seguidors moderns del Sant d'Aquino. L'escolàstica el corprengué; i tota la seva obra ve impregnada per la suavitat ferma de la mateixa, i jamai, des de que amb ella s'enllaçà, no ha pogut observar-se variació en un sol punt de la tasca d'En Maritain. No sembla sinó que ara el nostre escriptor reposi en esperit després dels continuats canvis i vicissituds intel·lectuals a què el sotmeté la filosofia lleugera i bon xic fantasiosa d'En Bergson. La veritat ha estat trobada pel jove professor de l'Institut Catòlic de París, i en ella reposa el seu esperit, inquiet en altre temps, avui ja sotmès a la dolcesa d'unes conclusions filles del sistema complet i saturador del desig intel·lectual d'investigació, com el de la filosofia tomista.

* * *

Perquè encara que En Maritain no és exclusivament filòsof, el seu apoi, la seva fortalesa, de la filosofia provenen. En tots els seus llibres la lògica inflexible s'hi nota; lògica trobada en els estudis filosòfics, sobretot des de la seva afiliació al tomisme.

Com a mestre de filosofia en l'Institut catòlic de París ha publicat dos toms d'un llibre de text, incomplet encara, però originalíssim i ple de suggestions per a tot home pensador. D'aquests dos volums, el primer tracta de la *Introducció general a la Filosofia*, i ve a constituir una mena de preparació a l'estudi d'aquesta alta ciència de l'esperit, en la qual es troben totes les nocions de caràcter general. No hi ha que dir que un tractat semblant facilita extraordinàriament l'estudi de la ciència filosòfica, doncs constitueix una mena d'índex de qüestions prèvies sobre les quals el posar-se d'acord abans d'entrar en el camp filosòfic facilita molt el camí. En el segon tom es tracta de la lògica, venint a constituir també una preparació per al mètode, manera de procedir, etc., en el camp estricte de la filosofia. L'obra permanence aquí fins ara. Sens dubte les tasques professorals hauran d'obligar-lo a portar a terme aquesta empresa, que constituirà una bonica aportació al camp de la ciència filosòfico-catòlica.

I si a aquest fons juntem aquella *causerie* inimitable en els francesos, aquell ordre d'exposició, aquell sistema, i sobretot una claredat veritablement encisadora que resplendeix en l'obra del nostre professor, podem dir que els tractats de filosofia d'En Maritain són únics entre els moderns: clars, lògics,

concisos i forts, amb aquella fortalesa que únicament entre els deixebles de Sant Tomàs es troba.

I encara més; com que En Maritain procedeix d'altres camps filosòfics, en comparar la filosofia d'ara amb les altres que havia professat, no pot reprimir el seu entusiasme davant la solidesa i les magnífiques proporcions de l'obra tomista. I aquest entusiasme ve manifestat en paràgrafs eloqüents que només la ploma d'un filòsof francès pot produir. De manera que els seus textos de filosofia arriben a interessar no sols als filòsofs, sinó a tot home de cultura general.

Però la filosofia, amb tot i ésser el fonamental, no és el tot en nostre autor. L'home gran, d'intel·ligència ferma, d'erudició ampla, il·luminat per la fe, quals resplendors no pot deixar de banda, arriba al terreny apologètic, i en aquest una seguida de llibres l'acompanyen; llibres fills del filòsof i del creient, d'un esperit completament cristià.

Deixant de banda *Les fronteres de la poesia*, estudi de crítica literària, però des del punt de mira filosòfic, de manera que ve pròpiament a constituir un veritable tractat de filosofia; passant per damunt del seu *Reflexions sobre la intel·ligència*, el llibre que porta en si una major suggestió és el seu *Anti-moderne*, dedicat a la ciència moderna i la raó, a la llibertat intel·lectual, i en el qual apareix un capítol bellíssim sobre la conversió al catolicisme de l'Ernest Psichari, nét de Renan i mort a les trinxeres. La ploma del creient, rabejada de llum, arriba aquí a altures insospitades, però sense aixecar mai els peus de terra, sense abandonar mai els fonaments de la raó.

Els tres reformadors: Luter, Descartes i Rousseau constitueix un estudi crític molt ponderat d'aquests personatges; en el *Sant Tomàs, apòstol dels temps moderns* En Maritain deposita tota l'admiració fervorosa del deixeble pel mestre, i dubtem que avui s'hagi escrit una vindicació més forta del sistema de l'Àngel de les escoles respecte dels problemes actuals.

Darrerament, la gent de l'*Action Française* ha suggerit a Maritain dues obres: *Una opinió sobre Charles Maurras i el deure dels catòlics* i un llibre, bell sobre tota ponderació, suara sortit de les premisses: *Primauté du Spirituel*.

Ha estat aquest segon llibre el que ens ha portat a ocupar-nos avui en aquestes pàgines d'En Jacques Maritain, ja que aquest volum té un encís tan gran, una suggestió tan forta, que amb tot i ésser ja el mateix conegut per mant escriptor de nostra terra, no podem resistir al desig de divulgar-lo. Però ens cal deixar la tasca per a un altre article.

JOSEP M. GICH

AVIS

En resposta a les comunicacions dels senyors subscritors que no han rebut encara el número extraordinari de la CATALUNYA SOCIAL, els fem avinent que procurarem indagar tot seguit les causes d'aquest retràs, el qual obeeix segurament a l'aglomeració que es produeix a Correus amb motiu de les Festes.

En Cristòfor de Domènech i els obrers

Verament, hom esgota en pro de l'autor malaurat del *Carnet d'un Heterodox* tots els ressorts que poden emprar-se per al *camouflage* de la responsabilitat. Han dit que no calia ocupar-se'n perquè no valia la pena, essent un home inofensiu, que no tocava de peus a terra. Després, que era un infant, pretenent així declarar-lo irresponsable, oblidant que la societat civilitzada té per a certs infants, asils, tribunals especials i reformatoris. Més tard l'han declarat intangible perquè havia mort. Ha estat també absolt per bon amic, aristòcrata i generós. Em sembla que la millor posició pels seus amics i pels seus contraris, seria la que es concreta en l'epígraf al peu del seu retrat damunt *La Nova Revista* (1): Cristòfor de Domènech, filòsof català. Que es doni d'una vegada a la seva personalitat, al seu nom, a la seva memòria, la plenitud de responsabilitat, com a home, com a home que es sobreviu en les seves paraules i doctrines, i que aguantant a bones o a males els judicis dels contemporanis!

Aquesta salvaguarda de la personalitat de "Brand" a base de tendresa per l'infantilisme del seu caràcter, em sembla la més perillosa de les especulacions que s'han fet en el present cas. Amb els textos a la mà dels seus propis amics, biògrafs, necròlegs i admiradors, es traeixen les suficients dades de la vida de "Brand" perquè pugui hom convèncer-se de quant impropï i paradoxal és perdonar per infantivol l'home de quaranta vuit anys que havent llegit cent mil llibres i escrit setanta mil quartilles (2), amb la indigestió incurable de doctrines i literatura que els seus escrits, àdhuc els no sectaris, revelen, ha merescut que fos dit d'ell a tall d'elogi: "Brand, flama i passió, estimava les dones i bevia amb alegria una copa de vi" (3) i que un altre amic seu ens el revelés com a dibuixant eròtic (4). Jo no en tinc la culpa, si són els seus íntims i admiradors els qui el comprometen; només ho dic perquè àdhuc sense ficar-nos en la producció socialista de Brand, deixant a banda els fulls del seu *Carnet*, i atenent-nos tan sols a ço que amics seus d'esquerra han dit, sincers o cínics, no ho sé, resulta que és la més imprudent de les temeritats absoltes, vull dir absoltes socialment, a Cristòfor de Domènech, perquè les facècies que volen fer oblidar, a cap infant no es perdonen.

Deixeu-me una vegada més insistir — és tanta la malícia que com núvol de gasos desorienta la gent quan no l'asfixia — en què tots els nostres judicis sobre aquest escriptor, com sobre Proust, o sobre qualsevol altre, són humans i socials i no prejudgen ni poden prejudicar la destinació eterna de l'ànima de l'autor combatut. Àdhuc si per una acció de la misericòrdia omnipotent de Déu En Cristòfor de Domènech (oidà!) fos perdonat i gaudís de l'eterna glòria i això ens fos revelat per sobrenatural visió, àdhuc així i tot caldria combatre la seva personalitat temporal, doctrines i escrits, de la mateixa manera que manté hom la damnació a un crim i el just horror pel criminal, àdhuc sabent, com bastant sovint passa, que el reu ha mort confés i penedit. Absolt àdhuc per Déu i per l'Església, no perquè un parricida sigui al cel, hem de beneir la seva memòria a la terra ni elogiar el parricidi.

Tornant doncs a la hipòtesi de l'infantilisme d'En Cristòfor de Domènech, convindrien uns moments de saludable reflexió, a alguns estimats amics meus que s'han deixat portar en aquest punt d'una benignitat més senil que paterna fins a treure de les conegudes lliçons de l'Evangeli en favor dels infants, conclusions excessivament candoroses. Cap d'ells, excel·lents pares de família que són, no permetrà pas que els seus infants vagin ni visquin amb certs altres infants; àdhuc hom els ensinistrarà a defugir la companyia perillosa del noi corromput i corruptor. Cap d'aquests bons educadors de la progènie no hauria mai protestat perquè Abraham en la defensa de l'infant Isaac llenci al desert l'infant Ismael, i fins, mitigats els rigors de la Llei antiga, trobarà naturals aquestes institucions ben cristianes que reconeixen ço que ara semblen ells de moment oblidar, en fer certes aplicacions premioses d'un passatge evangèlic: l'existència d'infants delinqüents. Ben cert que essent relativa la responsabilitat d'aquests, es redueix el sistema penal a educatiu, però en una cosa la societat és amatent tant com severa, en la separació d'aquells infants del cos social. Us acceptaria, doncs, en últim terme que En Cristòfor de Domènech fos un infant, però exigiré per al seu nom, memòria, personalitat i escrits, el tracte de separació radical del comerç de la gent, tal com la *salus populi* demana que es faci amb els infants pervertits.

Si En Cristòfor de Domènech era un infant, ¿no són per ventura infants també els obrers del seu auditori? Si "Brand" no s'hagués mogut del cercle dels balancins d'Ateneu o de la penya intel·lectual, podria encara apuntalar-se el sofisme. Però "Brand" actuava entre els obrers, més infants que ell, menors que ell, menys cultivats que ell, més cànids i més innocents que ell. ¿Hem de protegir, doncs, el corruptor que predicava, i no els minyons ingenus que el llegien? ¿Per amor als infants perdonarem les blasfèmies d'En Domènech infant, sense curar ni poc ni molt dels infants que l'escoltaven? Aquell "infant inofensiu", però membre de la Secció de Relacions Exteriors de la Unió Socialista de Catalunya (5), predicà durant tres anys a *Justícia Social*, setmanari llegit especialment per joves obrers i més especialment encara per joves dependents (6). Del *Carnet d'un Heterodox* en sortiren elogis encesos i ultrancers, a *Lluita*, portaveu de la Federació de Dependents de Catalunya (7); els deu mil socis d'aquella entitat, el nom, la casa i els cabals de la qual s'han perdut a mà dreta després d'haver-se perdut a mà esquerra el seny, eren alumnes invitats, si no obliats, de les lliçons de cinisme, brutalitat, turpilòquia, vici barroer, desesperació, sectarisme, odi social i odi exprés contra Crist que durant tres anys setmana per setmana professà davant d'uns lectors, menors civils quants d'ells! i moralment menors tots, sense formació ni experiència, obrint els sentits i el cor a la veu que els abocava per dosis periòdiques la síntesi nihilista de l'empatx de cent mil llibres.

Que es recordin, els que invoquen lliçons evangèliques a favor d'En Cristòfor de Domènech, que es recordin una mica de la ira de Crist en defensar la innocència dels menuts contra el depravat qui els es-

candalitzi, del càstig esglaiador que anuncia, el tro de la maledicció que dedica al corruptor d'infants, figura del corruptor de multituds, del mal pastor de joventuts, del qui sembla llavor maligna en auditori càndid, del qui ensenya doctrines de perdició o atia el flam del vici, en el poble embadalit (8).

Feu la prova, i a veure, oh amics de l'infant Domènec, ¿qui de vosaltres gosarà donar el seu *Carnet* de lectura als vostres infants propis?

R. RUCABADO

(1) Novembre 1927 (suplement).

(2) Article de J. Roure i Torrent (socialista) a *La Nova Revista*, núm. 11. Novembre 1927.

(3) Article de Jordi Arqué (socialista) a *Fruïcions. Portaveu de l'Associació Obrera de Concerts*. Núm. d'octubre 1927. Aquest escrit, com els altres de l'Arqué, fruit, segons m'informen, d'un adolescent, és una mostra tristíssima de l'estrall que l'infant Domènec ha produït en els que són més infants que ell.

(4) Aquesta és la conclusió que es desprèn de l'article de C. Fages de Climent (socialista) a *El Dia*, de Terrassa, dia 6 setembre 1927.

(5) *La Publicitat*, 11 juliol 1923.

(6) *Justícia Social* es publicà de 1923 a 1926, i *Brand* hi collaborà des dels primers números.

(7) Articles de Jordi Arqué i de Joan Sallarés a *Lluita*. Agost 1926.

(8) Convé, sens dubte, llegir amb més atenció les lliçons evangèliques. Quan Jesús, reprenent l'ambició dels deiebles posa de model un infant dient-los: "Si no us torneu com els infants no entrareu pas en el regne dels cels", seguidament exclama: "AQUELL, DONCS, QUI S'HUMILIARÀ COM AQUEST INFANT, aquest és el major en el regne dels cels" (Mt. XVIII, 3, 4. V. Sinopsi, § 130). Té res a veure aquesta lliçó que exalta i elogia la humilitat d'un infant, amb l'orgull de Brand "el rebel, pare de tots els insotmesos de demà" i "anti-tota cosa establerta"?

La damnació de qui escandalitzi a "un sol d'aquests petits que creuen", "d'aquests petits que creuen en mi" és a Lluc. XII, 1; Mc. IX, 42; Mt. XVIII, 6. (Sinopsi, § 132).

L'acolliment als infants i promesa que d'ells és el Regne dels Cels, és a Lluc XVIII, 15 a 17; Mc. X, 13 i 16; Mt. XIX, 13 a 15 (Sinopsi, § 215). Jesús diu: *Deixeu venir a mi els infants i no els en priveu*. Té això res a veure amb En Cristòfor de Domènec, qui ni en sos escrits ni en l'hora de la mort volgué atansar-se a Jesús, i que, al contrari, injurià infernalment el Salvador, i que pel seu llibre *Carnet d'un Heterodox* impedirà, certament, que s'acostin a Jesús moltes ànimes joves?

Un gest lloable

Algunes vegades ens hem plangut d'aquestes planes estant de la soledat en què sovint es troba la Capella del Santíssim Sagrament. Els altars llampanants són els que atrauen la gent. Visiteu certes paròquies i en els altars on es veneren els sants que són invocats constantment pel poble hi veieu una infinitat de petites flames i de pomells de flors, i en canvi damunt la Capella del Santíssim Sagrament hi plana una gran soledat. En aquella Capella on hi ha el bon Jesús que s'ha fet immens de petitesa, com ha dit un poeta, per arribar fins a nosaltres, hi llen-goteja únicament la flama de la llàntia que no arriba a esvair les tenebres. Un hom té desigs de dirigir-se als altars on cremen els ciris i abastar-ne uns quants per a fer-los flamejar a l'entorn del Sagrari. No volem pas significar amb els nostres planys que obren malament els que ofrenen als sants, que són els fills predilectes de Crist, flamareig de ciris i perfum de flors. El que voldríem és que els fidels fossin també pròdigs amb Jesús Sagramentat. Dóna molta tristesa penetrar dins la Capella del Santíssim i veure només soledat i tenebres.

Una distingida dama, que amaga modestament el seu nom, ha tingut la bella pensada d'ofrenar a la Parròquia de Santa Anna una llàntia que cremarà a la Capella del Santíssim dia i nit. Aquesta dama cristianíssima ha sufragat totes les despeses. Aquesta llàntia constantment encesa farà bona companyia al bon Jesús.

Aquest gest nobilíssim hauria d'imitar-se. Tenim l'obligació de sostenir la Parròquia, car aquesta és la casa i el soplug de tots els fidels. Si ens mostrem generosos amb moltes institucions de caràcter humà, és natural i lògic que ho siguem també per agençar el temple que és la casa de Déu. Quan la Parròquia ens fa una crida hauríem sempre de respondre. Tot el que ens demana és pel culte de Déu.

Si és de lloar la generositat d'aquells que escolten els precs dels que pidolen, molt més ho és quan es

donen les coses sense necessitat que ningú les demani. Aquest és el cas de la distingida dama que acaba de fer l'esmentada ofrena.

La llàntia començarà a cremar el dia de Reis, com volent significar que Jesús és Rei dels Reis. Déu vulgui que aquesta dama tingui molts imitadors i que tots els que estimen Jesús Sagramentat procurin que aquells que el coneixen també l'estimin. Tot el que fem a honor de Jesús, serà poc. Ha fet tant per nosaltres i ens estima amb tanta de tendresa que mai no podrem correspondre al seu amor.

Lloat sigui el Senyor i beneïts siguin aquells que es mostren amb Ell generosos i treballen per portar el poble als peus del Sagrari dins del qual hi ha la llum que ha de salvar el món.

J. C.

De casa

En el número darrer de CATALUNYA SOCIAL ja tinguérem ocasió de dir que, des de primer d'any, la redacció de la nostra revista compta amb dos companys més, ambdós eminents en el camp de les lletres catòlico-catalanes: el conegut Jaume Raventós, escriptor popular i fidel intèrpret sempre del seny de la terra, i l'erudit crític i professor Manuel de Montoliu. Així, doncs, sense cap disminució ni canvi en les nostres files, el nostre cos de redacció seguirà essent format pels ja vells companys senyors Joaquim Civera Sormani, Redactor en cap, Ramon Rucabado, Josep Jené, Francesc Manich, Angel Grau i els actuals J. Raventós i Montoliu i els collaborators senyors Perpiñà, Flo-Térmens, Guilera, etc., seguint la direcció del periòdic encarregada al que l'exerceix des del dia de la seva fundació, En Josep Maria Gich.

Benvinguts siguin els nous companys, fent vots perquè tots plegats puguem assolir i engrandir cada vegada més l'èxit del periòdic.

Els infants pobres

Els infants han alçat els ulls al cel i han vist entremig de les estrelles els tres Reis màgics portant al davant una corrua de camells curulls de joguines. Els han vist passar sota la llum pàl·lida, calcant damunt els núvols. En travessar l'espai els Reis i llur seguici els estels clars tremolaven de goig.

Quan les tenebres s'han esvaït i l'horitzó sagnava, els infants han desclòs els ulls i han vist al seu entorn les joguines que havien somiat. Els infants han fet una gran cridòria i s'han llençat als braços de la mare que els esguardava amb llàgrimes als ulls. No han fet, però, crits de joia tots els infants. Els Reis no han passat pels carrers estrets i humits ni s'han aturat davant les finestres dels infants pobres. Aquests en descloure els ulls s'han vist com cada dia voltats de pobresa i de misèria.

És una de les coses més commovedores del món esguardar els ulls d'un infant que porta la tristesa dintre l'ànima. Trobeu infants amb cara de vellet que us diuen coses tan tristes que us fan humitejar els ulls. Quan els picarols de la joia dringuen dins el pit d'un infant, és alegre com un vol d'ocells; però quan la tristesa plana damunt el seu esperit el seu esguard us fa sofrir com si portéssiu una aresta clavada al cor. És endebades que feu reflexions a un infant. Aquest únicament viu content quan la il·lusió el transporta al món blau del somni i de la fauna. Els infants pobres no han pogut travessar la llinda de la porta d'aquest món, on la llum és blava i els àngels volen amb les ales esteses sota els núvols blancs.

No creieu, germans, que en la diada dels Reis hauríem d'haver pensat en els infants pobres! La gent no té diners per a portar una mica d'alegria a la casa dels pobres, però seria curiós saber els diners que s'han malversats aquests darrers dies en coses inútils. Hi ha gent que creu que el Nadal és únicament un pretext per a menjar més que de costum. No poden concebre les festes nadalenques si no amunteguen les menges suculents i les llepolies damunt la taula. Aquesta gent que es delecta menjant no té diners per a fer caritat als pobres.

I quin egoisme més gran hi ha al món! Enlloc no trobeu amor i generositat. Dissortats d'aquells que han de tustar la porta d'un amic demanant una engruna de pa. Els homes, quan tanquen la porta de la llar, pensen únicament en el seu petit món i no se senten lligats amb els germans de la casa d'enfront. En la vida, com en els naufragis, veng el més fort. En aquells moments tràgics que la nau trontolla damunt les ones escumejants, l'home fort no es recorda pas del feble. Els que tenen les forces exhaurides cauen vençuts damunt la fúria de l'aigua, i els que són forts lluiten i de vegades vencen. A la vida passa el mateix. Si sou febles no espereu pas que us ajudin els que tenen més força que vosaltres.

Si penséssim una mica més en els pobres, ¿creieu que serien tants els que es moren de fred i de fam? Si no fóssim tan egoistes estimariem una mica més els infants pobres! Per què vosaltres, pares afortunats, que teniu fills que tenen els ulls brillants i una rosa a cada galta, oblideu els infants

que no han sentit mai cantar dins la gàbia del cor l'ocel·lic virolat de la joia!

Visiteu els asils i veureu els infants pobres amb la faç pàl·lida, amb aquell somris tan trist que floreix únicament en els llavis dels dissortats! Això no és pas literatura ni sentimentalisme, sinó una realitat punyent que fa sagnar el pit. Feu una visita a l'asil dels Germans de Sant Joan de Déu, i veureu una corrua d'infants sotmesos a malalties terribles. I no mereixen aquells pobres malalts que ens recordem d'ells! No són aquells pobres infants germanets nostres que necessiten més que els altres l'escalf del nostre amor! En aquelles sales tan tristes on el dolor tortura els infants malalts, hauríem de fer-hi penetrar una mica de llum i una mica d'alegria. Oh! quines ànimes més grans les d'aquells religiosos que han abandonat el món i els platxeris de la vida per a conhortar els pobres infants que moltes de vegades sofreixen les conseqüències de la vida desordenada de llurs pares! Veure una sala amb els llits arreglats i en cada llit un malalt és una cosa trista, però encara ho és molt més quan els malalts són infants.

¿No creieu, doncs, que en totes les grans solemnitats i en les festes més assenyalades de l'any, hauríem de pensar en els infants pobres? Amb un petit esforç que féssim cada u de nosaltres, aconseguiríem alleugerir els dolors dels infants. Els pares cristians haurien de dir a llurs fills: els Reis t'han ofrenat moltes més joguines, però com que els infants pobres són germanets teus, i tu ja en tens d'altres, han estat col·locades a la finestra d'aquells que són pobres com el bon Jesús. D'aquesta manera hi hauria una solidaritat entre els infants pobres i els rics.

No sabeu l'alegria que tenen els pobres quan els doneu alguna cosa en les grans diades que es diverteix la gent que té diners. En un Patronat obrer, el dia de Nadal, es varen rifar entre els infants que assisteixen a la catequística, dos galls, ofrena d'una bona ànima. Com que les rifes són injustes, abans de fer-se el sorteig, vaig esbrinar quin era entre els presents l'infant més necessitat i més pobre. Quan vaig anunciar el número premiat, es va presentar davant meu un vailet esparacat i tremolant d'emoció em va dir: —Senyor, els galls són meus.— Els va alçar enlaire fent un crit de joia i arrencant a córrer digué: —Vaig a donar una alegria a la mare!— Aquella escena va commoure tots els infants.

Sempre he cregut que al món el que manca és amor. Amb una mica d'amor podríem solucionar molts problemes. Si no tinguéssim el cor tan eixut ens estimariem més. L'egoisme ens fa molt de mal.

Estimem els infants pobres i no els deixem morir de dolor i de tristesa. El bon Jesús, per a donar-nos exemple, va néixer en una establia damunt la humilitat de la palla, però nosaltres ens allunyem dels pobres i ens és més plaent ésser amics d'Herodes tot i tenint les mans xopes de sang innocent, que no pas dels pastors humils que fan sonar la flauta idíl·lica camí de la cova, sota el parapelleig de les estrelles que brillen enllà del cel com gotes de rou.

J. CIVERA I SORMANÍ

SOMETENT MORAL

Nova tàctica antiblasfema

Es evident per tothom que en els centres urbans i públics hom constata, d'un quan temps a aquesta part una minva notable en l'ús de flastomies i renecs. Es una cosa eminentment consoladora i que no sabriem explicar en concret el perquè d'aquest fet encoratjador. No en va passen els anys i es recullen els fruits de mil sembrades, en sembrar en el vent i en els aires. I és que la llavor sempre aprofita, però la llavor sembrada i conreada tard o d'hora neix i creix.

La blasfèmia la llença el llavi pèrfid. Vola un instant pels aires i l'acull l'orella humil. Si l'individu no reacciona contra ella, en so de revolta, o simplement de disgust, corre el perill d'ésser ell mateix conreu abonat a aquella planta malèfica. Ell, acostumat a la fonètica de la blasfèmia o del mal mot, tal com repeteix, per contagi verbal, els altres mots de l'idioma, podria reproduir les paraules blasfematòries o indignes que admet sense despit. El primer benefici de la campanya antiblasfematòria és ja salvar l'individu qui la sent.

No coneixem pas el nombre sens nombre de blasfèmies que sonen, ni el nombre, cada dia creixent, de reaccions antiblasfemes que s'operen. Quan aquestes siguin tan nombroses com les blasfèmies que es diuen, i actuïn *sempre i a l'acte*, la blasfèmia és morta.

Per això la llei, que és funció de poder i d'autoritat, no sempre és suficient per acabar amb la blasfèmia, per la senzilla raó que difícilment es posen en contacte el blasfem i l'autoritat, el delictu i la sanció legal. Davant d'una autoritat, el blasfem difícilment es posarà en situació d'ésser pres en les mallas de la llei. Serà generalment a espatlles d'ella que desfogarà els seus baixos instints verbals.

Per això és important elevar a categoria d'autoritat a tot ciutadà civil. Constituir arreu un sometent organitzat. El sometent té de bo que es barreja amb el ciutadà, i, sense deixar d'ésser home civil, esdevé militaritzat en el moment del mal o del perill. Poques institucions com aquesta podrien, amb tan poc d'esforç i amb tan poques despeses, donar un tan gran rendiment de pau i de seguretat. Nosaltres no podríem pas dir el nombre sens nombre d'afiliats, per interès i simpatia en les diverses manifestacions del ben parlar, ni podríem comptar el nombre cada dia més crescut de serveis de guerra, que, en un o altre indret, a cada instant es verifiquen. Cada dia recollim noves proeses, algunes d'heroïques, dignes certament d'elogi i fins de recompensa, de companys desconeguts. Doncs aquest sometent moral, aquesta enorme multitud social, és la que volem mobilitzar ara i per sempre fins acabar amb la darrera blasfèmia.

Nosaltres hem ofert a tothom, per aquesta campanya en pro del ben parlar, armes de gran calibre però d'eficàcia tardana i mediata: els llibres. Nosaltres hem fet circular abundantíssimes armes més dòcils i més fàcils: fulletons, fulles, calendaris, auques, caricatures, rètols, etc., etc., armes totes públiques i

nobles que qualsevol pot fàcilment manejar. Però succeeix que aquestes armes, tot i estant a l'abast de tothom, no sempre es porten a sobre i ve un moment que hom es troba desarmat. A mi mateix m'ha succeït mantes vegades, en moments difícils en què no era possible un cos a cos verbal, escorcollar-me les butxaques i no trobar-me ni un simple paper imprès antiblasfem, i he perdut la batalla per la senzilla raó que no m'ha estat possible entrar en lluita. Ara he vist circular una arma de butxaca, secreta i silenciosa, però en aquest cas noble i dreturera: vull dir unes targes de visita que corren de mà en mà amb avisos i sentències les quals, alades, subtils, es filtren pels recons i es posen en el lloc de més servei. Com ho faria sinó l'esposa, en caràcters irascibles, per a corregir el marit, la criada al senyor, el dependent a l'amo, el deixeble al mestre, un súbdit a una autoritat, sense el perill de possibles represàlies? Ara aquestes targes es col·loquen — hom no endevinarà qui les hi ha posades — allà on han d'actuar amb més eficàcia. El senyor se la trobarà a la butxaca, a la cartera, dintre el capell, en els guants, sobre la taula de treball. El marit la rebrà per correu i el patró s'avergonyirà de trobar-se amb el degut correctiu o sanció, unes hores o dies després d'haver incorregut en el greu vici de malparlar. En marxa aquest sometent antiblasfem, i no hi haurà enemic que a la llarga es resisteixi.

IVON L'ESCOPI

Del món catòlic

En els ports de Nova York fa poc es detingueren 400 exemplars de novel·les verdes. Els agents de Duana no els han deixat passar amb tot i que els amos volien abonar els drets corresponents, impedint que la literatura pornogràfica pogués ser venuda als Estats Units.

Caldria que a casa nostra es prenguessin resolucions semblants.

* * *

Mrs. Ellen McKenna, prominent catòlica de Nova York, ha deixat, en morir, un llegat de 200.000 dòlars per a institucions catòliques.

Els nostres rics, catòlics, també hi haurien de pensar en fer aquesta mena de llegats, sobretot per als escriptors i periodistes catòlics, que hem d'escriure de franc i sense que ningú ens encoratgi.

* * *

A Tokio continua la campanya contra les modes immorals per considerar-les greus i productores de danys incalculables.

Ens sembla que nosaltres haurem d'aprendre dels japonesos a no perdre la vergonya.

Els clàssics i nosaltres

En l'*Almanac de l'Exercitant* de 1928, suara publicat, hem llegit un article tan curt com substancial, signat per Baltasar Cardoner, que porta per títol *El perill dels clàssics*, en el qual són apuntades unes quantes idees d'una indiscutible actualitat i també, almenys entre nosaltres, d'una sorprenent novetat. El mateix títol de l'article ens diu a bastament la substància del seu contingut. És un simple i oportunitatíssim toc d'avis sobre el perill que té la lectura dels clàssics grecs i llatins per a tots aquells que no posseeixin una sòlida formació religiosa. Les consideracions en què el Sr. Cardoner fonamenta la seva tesi no poden ésser més clares i convincentes. L'antiga cultura clàssica, tal com es revela en aquelles dues grans literatures, passa d'ésser un element d'edificació a convertir-se en el més perillós tòxic quan hom la pren com un fenomen isolat en la història de la humanitat, quan no és interpretada "com un moviment natural vers la cultura insuperable, culminant del cristianisme". Provem, però, d'interpretar els clàssics sota la llum de la fe cristiana que vingué a infondre a aquell harmònic cos de la forma clàssica l'ànima que li mancava; i a donar als magnífics pressentiments de l'idealisme pagà el complement de les idees precises, clares i concretes del cristianisme sobre l'harmonia dels elements natural i sobrenatural en la vida humana; i veurem llavors com "els clàssics seran compresos en tota llur finor, en tota llur envergadura, en tot llur contingut admirable, per bé que pàl·lid davant la sobrenatural resplendor de l'Evangeli".

La publicació dels clàssics grecs i llatins, que amb tanta fortuna està realitzant en aquest moment la benemèrita "Fundació Bernat Metge" dona una força extraordinària d'actualitat a aquestes idees. El qui això escriu, volent aprofitar l'avinentesa que li ofereix la generosa invitació que li ha estat feta de col·laborar en CATALUNYA SOCIAL, i havent-se proposat dedicar els modestíssims treballs destinats a aquesta Revista a assenyalar orientacions d'edificació moral i a assentar la nostra activitat literària sobre el sòlid fonament de la doctrina de l'Evangeli, no ha dubtat en inaugurar la seva tasca amb un tema de tan viva actualitat com aquest. Les traduccions d'aquella *Fundació* han creat en la nostra terra un públic nombrosíssim de lectors de les literatures clàssiques i és un deure per part del qui com jo exerceix la crítica literària sota el guiatge de les doctrines catòliques, il·luminar amb la feble llum que Nostre Senyor ha volgut concedir al meu enteniment, el camí de la formació espiritual dels meus germans.

En la lectura dels clàssics no hem d'oblidar mai que en els seus llibres sols és qüestió de l'home natural, de l'home extern, això és, d'aquella part del nostre esperit que té relació amb el món i la vida visibles. Fou el cristianisme el qui descobrí l'home interior, l'home sobrenatural i el qui assolí la fórmula definitiva de l'harmonia dels dos factors de la vida humana, mitjançant la subordinació de l'un a l'altre. Això és un fet positiu que han reconegut no solament els pensadors cristians, ans encara els mateixos incrèduls i ateus. Amiel, aquesta ànima tan turmentada per l'obsessió del problema religiós, re-

presentant de l'escepticisme espiritualista més refinat, ha fet la profunda observació que el cristianisme si oposa en nosaltres l'home exterior i l'home interior, la terra i el cel, ho fa d'una manera provisoría i sols amb l'objecte de reconstruir una unitat més sòlida i més profunda. Tot allò moralment i intel·lectualment excellent en les idees del paganisme clàssic, tot aquell sector del pensament grec i llatí que s'aparta de la visió exclusivament terrena de la vida humana, pròpia del paganisme, no és més que un vagarós pressentiment, una preparació providencial de la nova doctrina que la mà de Déu havia de fer brollar miraculosament damunt la terra amb el pròxim esdeveniment del Verb, encarnat en la miserable natura humana. Pitàgoras i Sòcrates, Aristòtil i Plató, Ciceró i Sèneca no tindrien sentit complet, romandrien com un anunci sense la flava esperada, com una aurora sense dia, si no hagués vingut el Crist a aclarir amb la llum del seu sant Evangeli aquell desficiós cercar en les tenebres que caracteritza l'espiritualisme pagà, si no hagués vingut a satisfer aquella anhelant interrogació que batega en el fons del pensament dels grans pensadors de l'humanisme clàssic. Abans del cristianisme la humanitat civilitzada era com un bellíssim cos que anava adalerat a la recerca d'una ànima. L'ànima li fou donada per Crist. D'ençà que fou predicat l'Evangeli, l'ideal de tota vera cultura intel·lectual ha d'ésser la d'encarnar aquesta ànima, ennoblida amb tots els anhels, sobrenaturals, en la forma insuperable trobada pels clàssics. I aquest és i ha estat sempre l'ideal d'educació intel·lectual proclamat i practicat pels més autèntics intèrprets de l'esperit de l'Església catòlica. Forma clàssica, sí, però amb ànima cristiana; i si tant voleu, el *sensus humanitatis* dels clàssics, però completat i dignificat pel *sensus divinitatis*, aportat pel cristianisme. Aquest és el sa humanisme digne de tots els nostres entusiasmes i de totes les nostres simpaties. Aquest és l'esperit amb què han d'ésser llegits els clàssics.

Amb força oportunitat esmenta el Sr. Cardoner en el seu article la figura de Sant Agustí. Ningú com Sant Agustí, el gran pensador pagà convertit en gran pensador cristià, més adequat per a interpretar rectament aquesta harmonia entre el vell esperit clàssic i el nou esperit de l'Evangeli. S'ha dit que Sant Agustí incorporà la filosofia platònica al pensament cristià. Més exacte seria dir que el gran Sant incorporà el pensament cristià a la filosofia platònica, infonent a aquesta l'ànima que ella desficiósament evocava, aquella flama de llum sobrenatural que presentia i que sols podia venir a la terra amb el gran miracle de l'encarnació del Fill de Déu i la ment humana sols podia capir per la via de la revelació. És una de les planes més emocionants de les *Confessions* del gran bisbe d'Hipona, aquella en la qual declara haver trobat en els llibres dels platònics les idees inicials de la revelació cristiana, incorporades per Sant Joan en el primer capítol del seu Evangeli. El comentari que a Sant Agustí inspira la comparació de les doctrines clàssiques del més alt filòsof pagà amb la doctrina de Crist, no pot ésser més correnedor. Deixeu-me reproduir-ne un fragment:

"Vós permetéreu, Déu meu, que... caiguessin a les meves mans alguns llibres dels filòsofs platònics, en els quals vaig llegir... que el Verb era des del començament; que el Verb era en Déu, i que el Verb era Déu; que així, des del començament el Verb era en Déu; que totes les coses han estat fetes per Ell, i que res no ha estat fet sense Ell; que allò que ha estat fet està en Ell i és vida i que la vida era la llum dels homes; que aquesta llum lluu en les tenebres i que les tenebres no la compregueren; que per bé que l'ànima de l'home retí testimoni de la llum, ella mateixa no és la llum; ans el Verb de Déu, que és Déu, és la llum vera que illumina tot home que ve en aquest món; que Ell era en el món; que el món fou fet per Ell i que el món no l'ha conegut." Heus aquí el que vaig llegir en aquells llibres. No vaig llegir-hi, però, que el Verb vingué a la seva pròpia creació i que els seus no el varen rebre, i que a tots aquells que el varen rebre i varen creure en el seu nom els donà el poder d'esdevenir fills de Déu. Vaig llegir-hi que el Verb, que és Déu, no era nat de la carn ni de la sang, ni de la voluntat de l'home, sinó de Déu. Però no vaig llegir-hi que el Verb s'és fet home i que ha habitat entre nosaltres... No vaig llegir-hi, però, que Ell s'és anorreat a si mateix prenent la forma de servent, fent-se a semblança d'home i acceptant les nostres febleses; ni que s'humilià i s'ha fet obedient fins la mort, i la mort en creu, i que en recompensa Déu el ressuscità d'entre els morts i li donà un nom que està per damunt de tot nom, per tal que al nom de Jesús es flecti tot genoll de les potències dels cels, de la terra i dels inferns, i que totes les nacions confessin que Jesucrist, Nostre Senyor, està en la glòria de Déu Pare..." No volem continuar, per no allargar massa el present treball, traduint aquesta plana del gran Sant, on sembla tronar, amb els sons de la més majestuosa simfonia del pensament, l'harmonia definitiva entre l'espiritualisme clàssic i l'espiritualisme cristià, o més ben dit, on ressonen els temes més inspirats del pensament pagà refosos i sublimats per la doctrina cristiana en un preludi de grandesa formidable.

Aquesta harmonia, assolida mitjançant la sobirana primacia de l'element sobrenatural i la consegüent subordinació de l'element purament humà, persisteix encara avui, a través dels segles, com la novetat més sorprenent que hagi brotat mai en la història de la cultura; una novetat que no s'esgotarà mai, que mai no envellirà fins a la consumació dels segles. Aquesta eterna novetat d'una conciliació de tots els moments sublims de l'intel·lecte humà en la fórmula revelada de la doctrina catòlica produí tota aquella magnífica florida de pensament i d'acció que coneixem sota el nom d'Edat Mitjana. Avui en tot el món catòlic hi ha un fervent anhel de restaurar aquella època de plenitud de vida religiosa, eixida directament d'aquella fecunda conciliació. L'humanisme cristià té encara l'entranya fertilíssima i pot engendrar corrents regeneradors de tots els flagells que ha desfermat sobre la humanitat el modern paganisme. La doctrina cristiana segueix essent tan nova com en els temps dels màrtirs i dels Sants Pares de l'Església. No hi ha pas ideal tan avançat com la vella doctrina de l'Evangeli. Després de vint segles d'existència, el Cristianisme tot just ha començat. Encara avui pot repetir aquelles paraules de l'himne eucarístic: *Recedant vetera, nova sint omnia, corda voces et opera*

(Reculin les coses velles, sigui tot nou, els cors, les veus i les obres). I entre les coses velles que han de recular davant de la nova embranzida del pensament cristià, cal comptar l'humanisme dels clàssics grecs i llatins buidat de l'ànima que li donà sentit, fecunditat i transcendència: l'ànima de la doctrina evangèlica. Restaurar totes les coses en Crist serà el millor procediment per poder apendre amb profit la gran lliçó dels clàssics sense exposar-se a sofrir el contagi de les virulentes toxines del pensament pagà.

MANUEL DE MONTOLIU

El nou arquebisbe de Toledo

De les dades que publica la premsa sobre l'eminentíssim cardenal arquebisbe de Toledo, primat d'Espanya, doctor don Pere Segura i Sàenz, es dedueixen les altes dots que honoren el nou Príncep de l'Església qui, bressolat en una família modestíssima (els seus pares eren mestres d'estudi), acaba de rebre de mans del rei el capell cardenalici, i ha pres possessió de la cadira primada de Toledo.

En la seva brillant carrera eclesiàstica sobresurten diverses característiques des de la seva primera joventut: virtuts de tota mena, talents distints acuradament conreats pels Pares Jesuïtes a Comillas i més tard ben notoris a Roma, vocació decidida a l'apostolat social... Aquesta és la que principalment ens mou a escriure aquestes ratlles. Tot el magisteri eclesiàstic del doctor Segura revela l'home preocupat per les qüestions socials que pertorben i afligeixen el món d'un segle ençà. A Valladolid, a Còria, a Burgos, a tot arreu on el doctor Segura tingué al seu càrrec la direcció d'ànimes i el magisteri del poble, allí aplicà els mitjans que la sociologia proporciona per a procurar-les al seu bé social a més a més de la santificació llur. A Càceres organitzà una Setmana Social i molts Sindicats Catòlics Agrícoles, federant-los i proporcionant-los el palau de "La Generala", que adquirí per a facilitar l'obra de les societats catòliques de la diòcesi, fundant-hi, a més, el diari "Extremadura" i especials revistes, amb impremta pròpia.

Empreses semblants portà a cap en totes les poblacions que pogué abastar el seu zel ardentíssim per la glòria de Déu; zel que ha produït al seu pas una tan gran florida d'associacions religioses, socials, culturals i benèfiques, que sembla talment impossible en tan curt espai de temps.

Les seves repetides visites pastorals a la famosa comarca, mig salvatge, de les Hurdes, s'han fet famoses. En les diòcesis que ha regit ha restaurat infinitat d'esglésies parroquials, i construït de noves, i moltes cases rectorals; ha entronitzat el Sagrat Cor en mantes poblacions populoses (inclús Càceres); ha fundat nombroses Adoracions Nocturnes; ha millorat els Palaus Episcopals fent-los servir per a diverses funcions piadoses i benèfiques; ha presidit diverses romeries, entre elles la de l'Any Sant a Roma; ha fundat Asils, Escoles, Congregacions...

Donem-ne gràcies a Déu que hagi preparat així per a regir l'Acció Social Catòlica d'Espanya a un home com l'eminentíssim doctor Segura.

A.

La influència de l'Església en el desenvolupament de la Geografia medieval

II I ÚLTIM

En haver travessat el Syr-Darja, l'Ili i el Kara-Thal, trepitjaven el 3 d'agost la ratlla de la metròpoli mongol i el 21 eren a la seu de Kujuk Khakan, nét de Jenghiz, prop de Karakorum. Allí sojornaren fins a entrada d'hivern, mentrestant duraven les cerimònies de la investidura del monarca, al bigarrat lluïment de les quals contribuïen les cavalcades fastuoses vingudes de totes les nacions de l'Àsia.

Regressaren el 13 de novembre, havent de refer amb moltes vicissituds *iacentes saepius in desertis in nive*, el camí del Kaptxak i d'Ucraina des d'on tornaren a França, a mitjan de l'any següent. Aquesta missió augmentà considerablement l'extensió de l'orbe coneguda d'Europa estant; però, en l'ordre diplomàtic, havia d'ésser infructuosa. En la lletra de resposta al Papa, Kujuk s'anomenava sobergament *omnium hominum imperator* i insistia: "Nosaltres qui adorem Déu, amb l'ajut d'Ell dominarem totes les terres."

El mateix any 1248, mentre el rei Sant Lluís apresava a Xipre els armaments per a la setena Croada, un emissari persa li dugué la nova de què l'emperador de Tartària era esdevingut cristià. Sant Lluís volia adreçar sens dilació l'enhorabona a l'autarca mongol, i ho encomanà al dominic Andreu des Longjumeaux, qui ja havia estat també company d'Ascelí. L'ambaixador sortí de Famagosta el febrer de 1249, devés la Mesopotàmia, l'Iran i la Dzungària, fins que trobà el seguici de la vídua de Kujuk, vora l'Ala-Kul, i decidí de tornar a Europa en assabentar-se que era fallaç la pretesa conversió del Gran Khan.

Però, Lluís IX, després de la desfeta dels croats a Mansaurah, trameté un altre missatge als dinastes tàrtars, en l'ajut dels quals fiava potser la represa eventual de la lluita contra els Seljuks. Hom trià per a aquesta comissió el franciscà Guillem Ruijsbröck, brabantí, qui essent novici, havia nat ja de romeu a Jerusalem.

Ruijsbröck i Bartomeu de Cremona, monjo també, qui l'acompanyava, s'embarcaren a Acrida, el juny de 1253, fins a Kaffa a la Crimea i, en sobrepujar la serralada Tàurica, veieren tost els guerrers asiàtics, dels costums dels quals dugueren una descripció notablement minuciosa.

Passaren l'istme de Perekop i després de caminar dos mesos, damunt els erms, enllà del Don i el Wolga, es relligaren encara cinc setmanes, a les nòmades hosts de Bathu qui davallaven al sud; fins que els deixaren guies i pogueren continuar la ruta de l'estepa, arribant el dia de Nadal, al cap de mig any d'haver eixit d'Acrida, a *unam planiciem magnam sicut mare, ita quod nullus monticulus apparebat*, on sojornava Mangu Khakan. Aleshores hagueren de seguir la transhumant residència imperial, i el 5 d'abril de 1254, entraren a Karakorum, on hi havia una església cristiana, dues mesquites *et duodecim ydolatrias diversarum nationum*.

Emprengué la tornada, Ruijsbröck tot sol, perquè

fra Bartomeu era allitat de malaltia, el 10 de juny, aprofitant l'itinerari de Joan de Piano Carpini i el maig de 1256, es recloïa novament al convent d'Acrida.

Observador intelligent i sagaç, Ruijsbröck forní la geografia medieval d'un arplec abundós de dades científiques i pintoresques sobre la Mongòlia, el Tibet i la Xina. La seva obra, el mateix que les dels altres viatjadors de l'època, era escrita en llengua llatina i ha estat traduïda modernament al francès dins el "Recueil de Voyages et Mémoires", de la "Société de Géographie de Paris".

* * *

A les darreries de la tretzena centúria, Ricard de Montecroce, dominic florentí, en tornar de predicar l'Evangeli a l'Irak i a Caxemira, escriví l'"Itinerarium peregrinationis", i Joan de Montecorvino, franciscà, legat del papa Nicolau IV, anava, des de Pèrsia a l'Índia, a la Xina i a Mongòlia, on el Gran Khan li concedí la fundació d'un arxiepiscopat a Pe-King i de diòcesis sufragànies en altres ciutats de l'Imperi.

En començar el segle XIV, Hayton d'Armènia, monjo premonstratense, descriví en el llibre "De Tartaris", la geologia i l'etnografia de l'Àsia central, que havia explorada.

Andreu de Perusa, bisbe de Zayton, en regressar de Pe-King, on anà a aconsellar-se amb Montecorvino sobre afers missionals, composà la relació del viatge, qui havia estat llarg de més de sis centes llegendes, des de la badia d'Hai-Mun fins a la Gran Muralla.

Fra Odoric de Pordenone, eixí de Trebizonda i per l'Armènia i Assíria arribà al golf Pèrsic, recorregué les illes d'Ormuz, Ceilan, Sumatra, Java i Borneo i la Cotxin-Xina fins a Canton, i reféu, de tornada, la ruta de les caravanes, qui travessaven l'Himalaya. Ens n'ha pervingut una "Descriptio orientaliū" ben interessant.

Jordà de Severac, patriarca de Kilon, aplegà en els "Mirabilia" una col·lecció singular de materials damunt la història natural de la Índia.

A mitjans dels Tres cents, Joan de Marignolli, també de l'orde seràfica, sortí de Toscana i arribà a Pe-King, on demorà tres anys, i en haver estat després, a les illes de la Malàsia, tornà a Europa, per la via del mar d'Oman i l'Aràbia. Davant les ciutats opulentes de la Xina meridional era romàs meravellat: *incredibilia nisi vidissem copiam omnium rerum, fructum quos nunquam gignit terra latina et civitates maximas triginta millia exceptis villis et oppidis infinitis*. A Hangtxou-Fu, l'antiga capital dels Sung, deien els Polo, que hi havien setze centes mil llars, i el perímetre de la urbs, excedia de trenta milles.

* * *

Però bentost, el suplici dels caputxins Ricard de Borgonya, Jaume de Florència i Pasqual de Vitòria, martiritzats a Kuldja, evidencià la progressió temi-

ble de l'Islam a les terres d'Orient, i calgué continuar aquelles expedicions esforçades qui anaven —evoca Errera— *coll'umile veste monacale, a predicare la parola di Cristo, per le contrade dell'Asia, se non sempre con grande e durevole frutto per la fede, non invano per il progresso umano; e dopo spargevano dalle celle de' conventi, nella cognizione de' popoli occidentali, le notizie di tutti que' paesi lontani.*

JOSEP FLO-TÈRMENS

Barcelona, desembre del 1927.

Bibliografia:

- Carlo Errera. — "L'epoca delle grandi scoperte geografiche".
R. Larice. — "Storia del Commercio".
Neurath-Siebeking. — "Historia de la Economía".
Konrad Kretschmer. — "Historia de la Geografía".
M. G. Schmidt. — "Historia del Comercio".
G. Sangiorgio. — "Il commercio nel mondo".
Gonçal de Reparaz (fill). — "Història dels descobriments geogràfics".

Opinions d'altri

El President dels Estats Units Calvin Coolidge, en l'article publicat damunt les planes de *La Veu de Catalunya*, fa constar que en aquella rica i pròspera nació s'ha defensat sempre la iniciativa privada.

Els diaris que tenen la dèria de blasmar l'aranzel proteccionista, oblidant que sense aquesta protecció llurs amics no podrien viure, cal que llegeixin aquests paràgrafs:

"A fi que poguéssim ésser alguna cosa més que un país agrícola sense mercats nacionals per als productes del camp, —en el qual cada família es limités a produir els mitjans de la seva pròpia subsistència— obligat a pagar tribut als centres productors de l'estranger, i a fi que poguéssim ésser una comunitat nacional que es bastés a ella mateixa, recollint els beneficis d'una diversitat d'ocupacions i d'interessos tan desitjable en la formació d'un caràcter nacional, i capaç de proporcionar els nostres propis mitjans de defensa, hem adoptat i mantingut molt amplament durant un període de més de 100 anys un sistema d'aranzels proteccionistes.

Això ens ha permès desenrotllar els nostres recursos naturals, crear grans indústries, proporcionar ocupació a la nostra població creixent i mercats als nostres diversos productes de la masia i de la fàbrica. Aquesta política darrerament ha estat ampliada fins a incloure restriccions per a la immigració.

Sense la influència d'un aranzel protector no hauria estat mai possible al nostre país arribar al seu estudi actual de desenrotllament diversificat, a base d'una liberalitat en els salaris, ni a la seva distribució de riquesa sense precedents, ni al seu elevat nivell de vida. Si havem de mantenir aquest estat de coses, cal continuar aquesta política.

En alguns pocs aspectes podem competir amb tot el món, però, en general, la nostra agricultura i la nostra indústria han de realitzar una major despesa per a llur organització, han de pagar un tipus de salari molt més elevat i, per tant, llur cost de producció és més crescut que en els països estrangers.

Qualsevol reducció important en el tipus general dels nostres aranzels produiria al capdavant una violenta deflació en els valors agrícoles i industrials, en el tipus dels salaris i en el nivell de vida."

Hi ha gent que té una concepció tan migrada de la vida dels pobles, que arriben a creure que aquest podria subsistir amb uns quants camps de blat i uns quants ramats d'ovelles.

L'agricultura i la indústria no són dues riqueses incompatibles, sinó que ambdues són necessàries. Un poble que no té independència econòmica no té tampoc independència política. Els Estats Units és una nació lliure però no és tributària de ningú. Té una

agricultura florent i una indústria més florent encara.

L'Escofet, sota el títol "La publicidad del crimen" ha publicat un article a *La Vanguardia*, del qual copiem aquests paràgrafs

Se exagera bastante la importancia del peligro que representa para la gente sencilla la publicidad dada a delitos que merecen la unánime condenación. En países donde el nivel medio de la cultura está mucho más alto que el nuestro, el público se apasiona igualmente ante los desvíos del sentimiento humano hacia la brutalidad del hombre primitivo, cuando ésta se manifiesta en forma de crímenes execrables. No lo digo en alabanza de la información periodística, que se excede en complacencias populares; lo señalo como un hecho real que se produce en Barcelona lo mismo que en París, en Berlín, en Londres y en Nueva York.

Se ha de juzgar siempre al pueblo como pueblo, para lo cual debe el hombre culto apearse de su altura y no pretender que suba el pueblo a un lugar inaccesible para los humildes.

Por esto creo que los reporteros, aunque carguen la mano en sus informaciones referentes a un hecho como el crimen de la calle de Trafalgar, no causan mal ninguno a los principios morales, y, en cambio, dan pretexto para que se compruebe la noble calidad del corazón del pueblo, cuyos vigorosos latidos alejan toda duda que pudiera abrigarse respecto a su estado de salud.

El senyor Escofet creu que els repòrters, baldament carreguin la mà en llurs informacions referents a un fet com el crim del carrer de Trafalgar, no originen cap mal als principis morals. Quan els diaris ressenyen extensament un crim es venen molts més exemplars. Heus ací el motiu de les ressenyes extenses. La premsa que no vol satisfer la curiositat morbosa del poble no esdevé popular.

Segurament el senyor Escofet també deu ésser partidari de les esqueles de gran tamany, que segons ha dit "Gaziel" són tan populars com els tortells del forn de Sant Jaume.

El diari *Le Petit Parisien* diu que les detencions practicades per la policia a Estrasburg, dels principals caps del moviment autonomista alsacià, ho han estat a conseqüència d'haver-se descobert un document que es referia a la creació d'un organisme separatista a Alsàcia.

Le Matin diu que s'ha demostrat que els autonomistes tenien la intenció de crear una República independent amb

un ministeri propi, la llista del qual estava ja establerta. Es creu que són imminents altres detencions.

La policia cerca activament el doctor Roos, cap oficial del partit autonomista, qui ha desaparegut. Els detinguts han quedat subjectes a processament per complot contra la seguretat de l'Estat.

A París els alsacians són la nota del dia.
Es veu que els donaran molta feina.

* * *

Sobre el vital problema de la repoblació del camp s'acaba de recordar ço que per a promoure-la pro-

posà ja fa anys un home tan docte en aquestes matèries com el senyor Elias de Molins.

Proposa la constitució d'una facultat composta de dos regidors, dos diputats provincials, els caps de serveis agrònoms i dos representants d'entitats agràries que reuneixi totes les representacions de tots els criteris i interessos per quant el problema té arrels molt més profundes i aspecte més complex que els que solen ésser adduïts.

El prestigiós Institut Agrícola Català de Sant Isidre assenyalà causes i remeis que indubtablement portarien un alleujament a l'agricultor.

Llibres nous

Lleó XIII i la qüestió social, per J. Civera i Sormani. "Collecció Sant Jordi". Editorial Barcino. Barcelona, 1927.

Dins l'excel·lent "Collecció Sant Jordi", aquest llibre d'En Civera és escaientíssim. Les relacions entre el capital i el treball, amb els seus conflictes inacabables i la multitud de teories que enterboleixen el problema, per compte d'aclarir-lo s'aguditzen bon xic cada dia. Una mena de nuvolada gràvida d'aménaces i d'inquietuds plana feréstega arreu del món. La proclamació i la difusió de les solucions catòliques, les úniques que mereixen aquest nom, car són les úniques veritablement humanes i racionals, basades en les doctrines introntollables del diví Mestre de la humanitat, és, entre nosaltres, una obra urgent i meritíssima. És cosa sabuda que el gran Pontífex Lleó XIII codificà, per dir-ho així, l'ensenyament de l'Església en les seves immortals Encíclics, adaptant-lo a la realitat viva dels nostres temps. Són, doncs, aquestes orientacions lluminoses les que cal seguir i aplicar si es vol resoldre aquesta complicadíssima qüestió social. Això és el que ha fet En Civera i Sormani en aquest llibre, dens de doctrina metòdicament distribuïda, i presentada amb una gran diafanitat.

Aquest estudi està precedit d'una biografia breu, però assats completa, de Lleó XIII. L'autor narra els fets culminants de la vida del Pontífex des de la seva juvenesa, remarcant les fites del seu camí gloriós: el govern de Benevento, la Nunciatura de Brusselles, el Bisbat de Perusa i el seu llarg i fecund Pontificat. En poques pàgines, En Civera, ha sabut dibuixar mestriolament la silueta moral del gran Pontífex i l'actuació de les seves activitats tan ricament dotades per Déu, situant-lo sempre dins l'ambient complicat i difícil en què degué moure's.

La segona part, la més important del llibre, tracta de "l'actuació social dels catòlics sota la influència de Lleó XIII". És cosa sabuda que després de l'abolició dels antics gremis professionals de la menestralia i implantat per Europa el liberalisme econòmic, l'obrer restà isolat, sense cap defensa, lliurat a la cobejança del capitalisme i reduït a una condició semblant a l'esclavatge. Aquesta injustícia provocà naturalment una forta reacció, començant en-

tre els catòlics, molt abans dels blasmes de Lassalle i Marx. En Civera fa història dels precursors del moviment social catòlic i dels programes i actuació de Ketteler i del comte de Mun en particular.

Quan aquest moviment era ja iniciat, però segons directives privades, Lleó XIII publicà la seva immortal Encíclica *Rerum novarum*, *De conditione operarii*, la qual assenyalà autoritzadament el camí a seguir. Aquest document i diverses lletres circumstancials del gran Pontífex que tingueren una ressonància mundial, serveixen a l'autor per sistematitzar els ensenyaments doctrinals pontificis respecte cada un dels aspectes proteïformes que presenta la qüestió en la realitat viva. En Civera tracta separatament de cada problema que es discuteix en el món de les relacions entre el capital i el treball, com la sindicació obrera, la intervenció del poder públic en les organitzacions obreres i la legislació social. Admet, seguint precisament les orientacions de Lleó XIII, les unions professionals àdhuc exclusivament obreres, quan no és factible la sindicació mixta, i, com és natural, la innegable facultat dels obrers de defensar llurs drets fins arribar, si és necessari, a la lluita contra els abusos del capitalisme, emprant, com a darrera arma, la vaga parcial quan aquesta sigui justa i no pertorbi la vida normal de la collectivitat.

L'actitud de l'autor és tan allunyada dels demagogs que amaguen els despotismes amb la disfressa d'una democràcia teatral d'esquellots, com dels senyors qui creuen que la pau social rau en el renunciament dels drets legítims dels obrers i l'ordre en la indiferència i el quietisme. "Lleó XIII, diu, volia i desitjava que la pau social es basés en l'equitat i la justícia. La pau sense justícia és una ficció."

El lector trobarà en aquest llibre una síntesi molt ben feta dels treballs realitzats pels catòlics sota el mestratge de Lleó XIII a favor de les reivindicacions proletàries i dels resultats obtinguts sòlidament tant en les organitzacions obreres com en la legislació social.

Els ensenyaments pontificis els exposa i aplica, l'autor, amb sinceritat i claredat, sense tòrcer mai el veritable sentit amb exègesis alambicades. Creiem que ha interpretat molt justament la doctrina perennal de la *Rerum novarum* i que aquest llibre serà un excel·lent guia per tots els qui s'interessen pels problemes socials. Hi ha, a més, un bell capítol dedicat a estudiar "el Terç Orde de Sant Francesc i els obrers" i una versió catalana de la famosa Encíclica.

P. ANTONI MARIA DE BARCELONA

Fets de la setmana

L'any nou ens porta una nota del President del Consell de Ministres respecte a política estrangera que cal registrar.

Segons diu, l'activitat internacional de tota índole a Espanya en 1927 ha estat molt notable, però ell no estarà satisfet mentre no pugui signar en nom i representació d'Espanya un tractat d'arbitratge general en què tots els països declarin la guerra fora de la llei i es comprometin a acceptar els veredictes de l'alt tribunal internacional i les decisions que aquest prengui en el sentit d'arribar al desarmament total de les nacions.

El marquès d'Estella demostra l'espalmadora activitat del ministre d'Estat. Durant l'any s'han signat tres tractats d'arbitratge, tres d'aviació, nou de comerç, set convenis especials de diversa índole; s'han ratificat nou convenis amb diversos països, s'han estudiat convenis, estan negociant-se actualment els d'arbitratge amb Portugal, França, Alemanya i es pot dir que amb gairebé tots els països europeus. Amb els que encara no tenim aquests tractats, ja se'ls ha fet proposicions per arribar a la conclusió d'un conveni sobre la base de l'hispano-belga, fins ara el més ampli arbitratge signat a Europa, puix estatueix l'obligatorietat d'arbitratge absolutament per a tots els conflictes.

Però encara són més interessants les declaracions oficials sobre pressupostos, que és precís extractar per la seva gran extensió.

La liquidació del pressupost de 1927 és satisfactòria segons han manifestat els ministres, de tal manera, que és molt superior als càlculs que el mateix ministre de Finances havia fet fa uns dies.

El dèficit no passarà tal volta de 16 milions de pessetes.

El Govern té ara al Banc, en el compte de Tresoreria, 16 milions més que l'any passat.

El pressupost de despeses importa 3.257 milions i el d'ingressos 3.258 milions de pessetes.

S'han xifrat els pressupostos tenint en compte els resultats de l'any que acaba de transcórrer.

Les partides són les mateixes, sense que es modifiqui, i s'ha calculat en més o en menys segons s'ha desenrotllat l'actual.

L'augment dels ingressos és de 185 milions de pessetes i el de despeses de 118 milions de pessetes.

Hi haurà els ingressos corresponents al monopoli de petroli que s'evaluen en 78 milions de pessetes lliurats a l'Estat, i en sis milions i mig de pessetes més.

A Marina s'augmenten cinc milions. A Instrucció altres cinc, els quals serveixen per abonar les 1.500 escoles creades, ja que en l'anterior pressupost solament portaren la consignació de tres mesos.

A Guerra s'augmenten deu milions, comptant amb les forces repatriades d'Àfrica.

Dos milions en el del Treball, un per a societats agràries i un altre per a un nou edifici.

De Governació hi ha una alça de més d'un milió per a Sanitat.

A Gràcia i Justícia hi ha un petit augment per a la creació de la Sala del civil a Tenerife i dues noves places de magistrat en el Suprem.

Un altre assumpte tractat pel Govern és el relatiu al donatiu de la clerecia com diu la nota oficiosa.

Com es sap, la clerecia "per ésser matèria concordada", cobrava sou sense descompte, però per a elevar-lo als funcionaris s'acordà que fessin un donatiu de poc més o menys equivalent al descompte dels funcionaris civils i ara es rebaixa aquest descompte i també es rebaixa el donatiu que ha de donar la clerecia en unes 400.000 pessetes.

El donatiu era d'1.700.000 pessetes.

Respecte a la tributació dels obrers es consideraran obrers que han de tributar els que portin un any de treball i tributaran des de que cobrin 3.250 pessetes i s'entendran així els qui tinguin 10'60 pessetes durant els dies abonats de l'any i si guanyessin jornals, tots els dies de 8'90.

* * *

Poc lloc queda per a registrar els fets més importants de l'estranger.

Els preparatius electorals de l'esquerra francesa criden l'atenció per les conseqüències que poden tenir. Els partits del Cartell no fan ostensiblement política extremista per a no suscitar recels a les classes conservadores i als financers de fora casa, però no deixen de preparar el triomf dels comunistes en els districtes on aquests poden lluitar. De prompte els partits que tenen per dictador a Herriot seguiran prestant el seu ajust al govern de Poincaré amb l'objecte que aquest solucioni del tot el conflicte del franc i consolidi la seva cotització.

Es van coneixent les mides que Poincaré pren per a combatre l'esperit regional dels alsacians-lorenesos. Les promeses oficials del temps de la guerra, de respectar-los els seus drets i costums patriarcal, etc., ja han caducat. Ara el govern francès vol assimilar-los als altres francesos, seguint la dèria uniformista peculiar de França. Han estat presos i processats els caps de la propaganda regionalista i s'anuncien altres mides encara més fortes. El triomf del dret i de la justícia i de la llibertat dels pobles, a França és ben manifest, ara per ara.

Ultra aquest fet, tenim el del Concordat que l'Església i el govern de Lituània acaben de signar, que és objecte de grans sorpreses i alabances. Hi han unes quantes coses notables com, per exemple:

El nomenament dels Bisbes pel Papa sense intervencions regalistes de l'Estat.

L'ensenyament obligatori de la Religió en l'ensenyança oficial.

L'ús de la llengua vernàcula en la instrucció religiosa.

Especial protecció jurídica i exempció del servei militar als eclesiàstics.

Facultats perquè els Bisbes elegeixin els professors i els textos destinats a l'ensenyança religiosa.

Els eclesiàstics seran lliures de tota obligació civil incompatible amb el seu estat religiós.

Quasi es pot dir que el Codi Canònic informa tot el Concordat.

Noticiari

Espanya

El Papa ha promogut per a bisbe-administrador de la diòcesi de Barbastro, amb el títol de Bisbe de Jeràpolis, al Rvd. P. Nicanor Mutiloa, Redemptorista. És pamplonès, i porta gran fama de virtuts i talents, havent exercit alts càrrecs amb molt d'encert en dita Congregació, a la qual ha dotat de moltes Cases florents.

—L'impost d'utilitats sobre els sous dels obrers ha promogut una important reunió al Foment del Treball Nacional per a estudiar el Decret del 15 de desembre que l'ha reformat, el qual posa molts problemes nous per al seu degut plantejament. La benemèrita entitat ha enviat un raonat escrit al Ministre d'Hisenda, a qui anuncia, a més, la pròxima visita d'una Comissió.

—La Diputació foral de Bilbao ha prestat diners a la Societat Cooperativa de Cases Barates titulada La Unió, del poble de Guenyas, que construeix allí vint cases per a obrers els quals aporten les seves economies i el seu treball personal.

—La Junta d'Acció Catòlica, de València, treballa intensament. Està constituït un Secretariat d'Obres Socials i un Institut de Cultura Superior Religiosa per a seglars, depenent de la Universitat Pontifícia de l'arxidiòcesi i com a filial seva. Treballa, a més, per adquirir una gran casa per a l'Acció Catòlica. Bon exemple per a imitar.

—La Lliga Nacional per a la defensa de la clerecia ha elegit President de la Junta Central el rector del Carme doctor Frederic Santamaria.

—S'ha fundat a Madrid una nova Orde religiosa per a socórrer, emparar i alimentar els pobres i els nens especialment. Es titula Congregació de Dames Apostòliques del Sagrat Cor. La fundadora és la senyoreta Casanova, filla dels Marquesos d'Anteiro. Amb poc temps ha acollit catorze mil nens. Que és estrany que a les dames socialistes no se'ls acudi mai fer obres així!

—S'inaugura una Escola del Treball a Badalona.

—Acaba de publicar-se una interessant R. O. sobre lloguers que aclara una disposició sobre desnonament.

—Amb motiu de les pròximes Exposicions de Barcelona i Sevilla, s'està organitzant un Congrés marià internacional que es reunirà a Sevilla i visitarà, probablement, Barcelona.

—L'il·lustre jesuïta sociòleg P. Nevares treballa a les terres de Salamanca per a fundar Lligues rurals de dones. El senyor Bisbe patrocina l'empresa, i també les dames salmantines més respectables.

—S'ha clausurat l'Assemblea de la Federació de Mestres asturiana a Oviedo, inaugurant-se seguidament una interessant Exposició de treballs escolars.

—S'elogia el P. Carles Roca, de l'Orde de Sant Joan de Déu, que ha donat ja dues vegades la seva sang per a salvar malalts.

—Els germans Garcia Tosses han donat 78.000

duros per a construir, a Igualada, escoles per a nois.

—A Saragossa es treballa per a constituir una "Associació de Cavallers del Pilar", quelcom semblant a la seva similar catòlica ianqui: els "Cavallers de Colom".

—La Diputació provincial de Badajoz ha acordat fer un gran planter d'arbres per a vorejar d'ells tots els camins veinals de la regió. També vol provar allí el conreu dels olivers.

—El Rei ha inaugurat els primers hotels individuals a bon preu per a funcionaris.

—Ha estat nomenat president de l'Acadèmia de la Història el duc d'Alba.

—El Cos de Correus i Telègrafs s'està reorganitzant per atendre les noves necessitats públiques.

—La Societat Espanyola de Muntatges Industrials, ha remès al Ministeri del Treball un projecte d'electrificació total d'Espanya, acompanyant la proposta del Sindicat de Banquers de Barcelona i de la Banca Power Corporation, de Nova York, que es comprometen a realitzar l'empresa.

Es tracta de la unió de totes les empreses de producció d'energia elèctrica d'Espanya, és a dir, es tracta d'un nou monopoli a benefici dels consumidors, com tots els monopolis.

Estranger

Llevat de dos diaris anglesos, avui dia tots són propietaris de diversos trusts. Alguns d'aquests posseeixen més de cent publicacions. Què s'ha fet de la tan sonada "llibertat del pensament", de la suposada "independència de la premsa anglesa"? Com la ianqui, si fa o no fa!

—La nova llei electoral portuguesa solament parla d'homes. L'edat del vot es fixa als 21 anys i només el fruiran els qui sàpiguin llegir i escriure.

—S'anuncia una gran collita de grans a l'Argentina. De blat se'n collirà el doble que a Espanya. Baixarà el preu aquí?

—A la República Argentina els comunistes fan de les seves, començant per atacar els Bancs. El govern pren contra ells radicals mides, però si no cuida d'evitar la propaganda...

—El Consell superior del partit del treball anglès ha acceptat la invitació d'un estol de capitalistes per a estudiar, patrons i obrers junts, els mitjans de portar la pau i la prosperitat a les indústries. Els invitants representen, per terme mig, cent milions de lliures esterlines.

—Els funcionaris públics d'Alemanya han tingut bones Pasqües de Nadal enguany gràcies a la millora dels sous votada pel Reichstag.

—Els radicals francesos s'oposen radicalment (com és natural), a la concessió del vot polític a la dona. Els fan por les dones, tan radicals com són!

—La Congregació Romana del Sant Ofici ha posat a l'índex dels llibres prohibits un de Lleó Daudet (de l'A. F.) titulat *El viatge de Shakespeare*.

—Més de cent mil catòlics mexicans acuden al Santuari de la Verge de Guadalupe el dia de la seva festa, però sense cap sacerdot, que el govern republicà abolí!...

Aquest número ha passat per la censura governativa

XARABE PUIG**XAROP PUIG**

preparat per Z. Puig.—RIPOLL

Antiga i acreditada preparació per a combatre les pulmonies, bronquitis, catarros, tos i totes les afeccions de l'aparell respiratori.

Seixanta anys d'èxits continus.

De venda: en totes les farmàcies i centres d'específics.

LA BIBLIA

DE

MONTSERRAT

Aquesta traducció dels textos originals de la Bíblia amb el corresponent comentari, constarà de 23 volums de més de 300 planes en gran format. Únicament es ven per subscripció a tota la sèrie de volums. El preu de cada volum relligat és de 30 ptes. El pagament s'efectuarà a l'entrega de cada volum.

Demaneu prospectes especials al R. Pare Administrador de les Publicacions.

MONESTIR DE MONTSERRAT (BARCELONA)

Ganivets, navalles, tisores i tota mena d'articles de tocador

Taller d'esmolar navalles i altres eines de tall

PLAÇA DEL PI, 3 (davant l'Església)

Acadèmia Cots

Arcs, 10. - BARCELONA

FUNDADA EN 1879

Direcció general: Portal de l'Angel, 10 (Places Santa Anna i Nova)

Telèfon 5041 A. - Apartat 782

CLASSES SELECTES separats els dos sexes per diferents pisos i escales

COMERÇ - IDIOMES

Procediments eminentment pràctics

CLASSES GENERALS, QUOTA MODICA

Constantment l'ACADEMIA COTS rep demanda d'alumnes per ocupar bones places.

ASSIGNATURES: Teneduria.—Càlcul.—Lletra comercial.—Correspondència.—Mecanografia.—Taquigrafia.—Francès i Anglès.—Alemany.—Classificació i Arxiu.—Alts estudis comercials.—Ortografia.—Dibuix industrial.—Linguòfons.—Màquines de calcular, etc.

Companyia Transatlàntica VAPORS CORREUS ESPANYOLS

Serveis Regulars

RAPID } Espanya-Nova York
DIRECTE } 9 expedicions a l'any.
RAPID: Nord d'Espanya a Cuba i Mèxic
16 expedicions a l'any.
EXPRESS: Mediterrani i l'Argentina
14 expedicions a l'any.
LINIA: Mediterrani-Cuba-Mèxic-Nova Orleans
14 expedicions a l'any.
" Mediterrani, Costa Firme i Pacífic
11 expedicions a l'any.
" Mediterrani a Fernando Póo
12 expedicions a l'any.
" a Filipines
3 expedicions a l'any.

Servei tipus Gran Hotel. - T. S. F. - Radio-telefonía. - Orquestra. - Capella, etc., etc.

Per informes, a les Agències de la Companyia en els principals ports d'Espanya. A Barcelona oficines de la Companyia: Plaça Medinaceli, 8

NO POT MANCAR EN CAP CASA

LA PARAULA CRISTIANA

Revista mensual: 100 pàgs. de text

Subscripció: Un any, 25 ptes.

Mig any, 15 ptes.

Número solt, 2'50 ptes.

Administració: C. dels Angels, 22 i 24
BARCELONA

FRANQUEO CONCERTADO

ATARÉS A. G. - Provença, 187.